

ZAHRAŇIČÍ

in.ihned.cz/zahranici

jíž může být muslim jakéhokoli původu. V minulosti se proto mohl stát čelným představitelům ibádovců i černý otrok.

Na ostrově je celkem asi dvě stě mešit. Většinou se jedná o nevelké stavby s jedním minaretem a mnoha malými kopulemi. Téměř žádná není turistům běžně přístupná. Pokud se přece jen do některé dostanete, patrně budete trochu zklamáni. Výzdoba tuniských mešit není příliš bohatá a má opravdu hodně daleko k orientální nádhře muslimských svatyní v Turecku, Íránu či Sýrii. Zajímavější jsou tyto stavby spíše zvenčí. Sněhobílé zdi a jednoduché tvary jim dodávají zvláštní půvab.

Místo zázraků

Největší církevní stavbou na ostrově však není kupodivu mešita, ale židovská synagoga. Stojí ve městečku Er Riadh, dříve nazývaném Hara seghira (Malé ghetto). O tom, kdy přesně se na Džerbě usadili první Židé, se vedou spory. Možná sem utekli před Římany roku 71. Ale není vyloučeno, že tady našli útočiště už mnohem dříve.

Synagoga El Griba (Místo zázraků) je nejdůležitějším židovským svatostánkem v severní Africe. Každý rok, přesně třicet tři dní po svátku Pesach (Židovských Velikonocích), se tu setkávají příslušníci „bohem vyvoleného národa“ z celého světa během velké náboženské pouti.

Současná budova je moderní, byla totiž postavena až v roce 1920 na místě původního chrámu ze 6. století. Exteriér stavby je celkem fádňí. Uvnitř tvoří výzdobu stylové dřevorezby a barevnými skly vykládaná okna. Největší poklad synagogy, vzácné svitky tóry, které patří k nejstarším židovským rukopisům, jsou bohužel ukryty v depozitáři.

Vzácný gobelín s motivem mihrábu, posvátného výklenku, který ukazuje věřícím, jakým směrem leží Mekka (Lalla Hadria Museum).

Muzeum v Guellale prezentuje tradiční berberské oděvy na voskových figurínách.

Nedávno vznikla na Džerbě největší krokodýlí farma ve Středomoří.

Džerba má dodnes velmi silnou židovskou komunitu. Celkem tu trvale žije asi 1500 osob tohoto vyznání. Stále hrají významnou roli v ekonomice ostrova. Většina se specializuje na výrobu a prodej šperků. S muslimskými sousedy vycházejí bez větších problémů, ale arabsko-izraelský konflikt přinesl napětí i sem. Roku 2002 islámští teroristé provedli na synagogu pumový útok, při kterém zahynulo 21 lidí. Nikdo nemůže vyloučit, že se podobný incident nebude opakovat.

Draví ještěři

O pohnuté historii ostrova se mohou turisté více dozvědět v několika muzeích. V okázalém paláci, jehož věž dominuje městečku Guellala, se nacházejí bohaté sbírky kovotepeckých výrobků, gobelínů s kaligrafickými nápisy a tradičních lidových krojů.

Ještě populárnější je v poslední době Lalla Hadria Museum. Expozice jsou v tomto roz-

sáhlém komplexu umístěny nejen pod střechou, ale částečně i na nádvoří mezi datlovými palmami. V přílehlém pouštním skanzenu mohou návštěvníci vidět, k jakým zemědělským pracím lze použít velbloudy. Dromedár tu například tahá po rozprostřeném obilí dřevěné saně se závažím a tím odděluje zrna od slámy.

Muzeum je součástí turistické zóny poblíž oázy Midoun, ke které patří také největší krokodýlí farma ve Středomoří. Na ploše o rozloze téměř 20 km² tu v několika umělých jezírkách žije na čtyři sta krokodýlů, z nich někteří mají opravdu děsivé rozměry. Na první pohled vypadají tito ještěři líně a flegmaticky. Jejich dravé instinkty se naplno projeví teprve během krmení, kdy jim domorodí ošetřovatelé házejí do zubatých tlam kusy masa i celá kuřata. ■

ZDENĚK MICKA

Foto: Klára Jelínková